

Inhoud

	Lijst van auteurs en redacteurs	1
	Voorwoord	7
	Inleiding	9
1	De organisatie van de psychiatrische zorg in Nederland en de geestelijke gezondheidszorg in België	15
	<i>Dr. M.P.N. van Kerkhof, mr. drs. G.V.M. van Gemert, prof. dr. C. Jannes en dr. D. Larmuseau</i>	
	I Historische inleiding	15
	II De organisatie van de psychiatrische zorg in Nederland	16
	1 De vier domeinen van de GGZ	17
	2 Van algemene naar specialistische zorg	20
	3 Het behandelproces	21
	4 Professionals	23
	5 Financiering en wetgeving	25
	6 Cliënten- en familieorganisaties	27
	III De geestelijke gezondheidszorg in België	28
	1 Inleiding	28
	2 Zorglijnen	29
	3 Professionals	32
	4 Samenwerking en netwerkvorming	35
	5 Patiëntenrechten	36
2	De epidemiologie van psychiatrische stoornissen	37
	<i>Dr. P.F.M. Verhaak</i>	
	1 Inleiding	37

2	Psychiatrische en huisartsgeneeskundige classificaties	37
3	Het vóórkomen van psychische stoornissen in de Nederlandse bevolking	39
4	Psychische problemen in de huisartspraktijk	40
5	Zorgprofiel van patiënten met depressie en een angststoornis in de huisartspraktijk (ontleend aan Cardol e.a.)	45
6	Conclusie	45
	Leesadvies	47
3	Aanpassing van het interview aan de persoonlijkheid van de patiënt	49
	<i>Prof. dr. M. Lipkin, prof. dr. M.W. deVries</i>	
1	Inleiding	49
2	Aanpassing aan de levensfase en de mentale status	51
3	Werken met de persoonlijkheid van de patiënt	52
4	Verbetering van de vaardigheid en het inzicht in de gesprekstechniek	58
5	Conclusie	59
	Leesadvies	60
4	Nieuwe ontwikkelingen in de farmacotherapie van psychiatrische aandoeningen	61
	<i>Prof. dr. R.S. Kahn</i>	
1	Inleiding	61
2	Behandeling van psychosen	62
3	Behandeling van depressies	63
4	Behandeling van angststoornissen	65
5	Toekomstverwachtingen	66
6	Samenvatting	67
	Leesadvies	67
5	Angsten en fobieën	69
	<i>Mw. drs. C.W.M. Debie, drs. R.C.T. Hauzer en prof. dr. E.J.L. Griez</i>	
1	Angsten	69
2	Fobieën	77
3	Dwang	80
	Leesadvies	83
6	Depressie	85
	<i>Prof. dr. J. Heyrman</i>	
	Deel 1 Depressie, een typisch biopsychosociaal concept	85

Deel 2 Na de diagnose is vooral de prognose-inschatting belangrijk	91
Deel 3 De niet-medicamenteuze depressiebegeleiding door de huisarts: een vijfstappenplan	95
Leesadvies	109
7 Signalering, diagnostiek en behandeling van depressie en angst	111
<i>Prof. dr. J. Ormel, mw. dr. B.G. Tiemens, prof. dr. K. van der Meer</i>	
1 Inleiding	112
2 Diagnostische classificaties	113
3 Filtermodel	114
4 Prevalentie van depressie en angst, geassocieerde beperkingen en beloop	117
5 Signalering en diagnostiek	119
6 Behandeling en NHG-richtlijnen	120
7 Effectiviteit NHG-behandelingen op korte en lange termijn	122
8 Strategieën ter versterking van de 'standaard' huisartsenzorg	124
9 Getrapte zorgmodellen	126
10 Prognose en 'matched care'	127
11 Preventie van chroniciteit en recidief	128
12 Slot	129
Leesadvies	130
8 Eetstoornissen	131
<i>Mw. dr. G.H. Fijten, mw. dr. G. Noordenbos</i>	
1 Definitie	131
2 Epidemiologie	134
3 Klachten	135
4 Diagnostiek	137
5 Behandeling/therapie (verschillend voor AN, BN en BED)	140
6 Verwijzingen (in de problematiek gespecialiseerd)	143
7 Complicaties	143
8 Beloop en chroniciteit	144
9 Voorlichting en preventie	145
Leesadvies	146
9 Trauma en dissociatie	149
<i>Prof. dr. O. van der Hart, mw. drs. I.M. Groenendijk</i>	
1 Inleiding	149

2	Dissociatie en trauma	154
3	Epidemiologie	157
4	Klachten	158
5	Diagnostiek	159
6	Acute stressstoornis	160
7	Posttraumatische stressstoornis	160
8	Verwijzing	162
9	Complicaties	165
10	Beloop	165
11	Preventie en voorlichting	166
	Leesadvies	166
	Bijlage: Adressen	167
10	Psychosen en schizofrenie	171
	<i>Prof. dr. D.H. Linszen</i>	
1	Risicogroepen	172
2	Genetisch onderzoek en omgevingsfactoren	177
3	Ernst van het beloop	179
4	Suïcidaliteit	180
5	Behandeling	181
6	Rol van de huisarts bij diagnostiek en therapie	184
7	Comorbiditeit en lichamelijke ziekten	185
	Leesadvies	186
11	Persoonlijkheidsstoornissen	187
	<i>Drs. A.J.H.T. de Bie, mw. drs. M.S. Bruggeman</i>	
1	Inleiding	187
2	Klinische syndromen en persoonlijkheidsstoornissen	188
3	Persoonlijkheidsstoornis in een historisch perspectief	190
4	Epidemiologie	191
5	Theorieën over persoonlijkheidsstoornissen	192
6	De rol van de huisarts	195
7	Conclusie	214
	Leesadvies	215
12	Verlavingen (drugs)	217
	<i>Drs. H.A. de Haan, prof. dr. C.A.J. de Jong, drs. J.B.H.M. Dupont, prof. dr. Ch. Kaplan</i>	
1	Inleiding	217
2	Definities	220
3	Neurobiologische, genetische en milieuaspecten	221
4	Epidemiologie	225

5	Psychoactieve middelen: werking en eerste hulp	226
6	Comorbiditeit	233
7	Behandeling	236
8	De rol van de huisarts	238
	Leesadvies (zie ook hoofdstuk 13)	241
13	Misbruik en afhankelijkheid van alcohol	243
	<i>Prof. dr. C.A.J. de Jong, mw. dr. G.C.M. Kersten</i>	
1	Inleiding	245
2	Definities	246
3	Epidemiologie	251
4	Klachten	256
5	Diagnostiek	256
6	Behandeling	261
7	Beloop	267
	Leesadvies	269
14	Seksuele moeilijkheden	271
	<i>Drs. H.B. Pomerantz, drs. P.M. Leusink</i>	
1	Inleiding	271
2	Theoretische modellen	273
3	De meest gepresenteerde seksuele problemen	275
4	Psychiatrische problemen en seksueel functioneren	288
5	Bijzondere aspecten van seksuele problemen	292
6	Omgaan met seksuele problemen	296
	Leesadvies	299
15	Kinder- en jeugdpsychiatrische stoornissen	301
	<i>Mw. drs. K.M.L.G.E.P. Felix</i>	
1	Inleiding	301
2	Invloeden op de ontwikkeling	303
3	Diagnostisch onderzoek en hulpverleningsproces	304
4	Kinder- en jeugdpsychiatrische ziektebeelden en hun comorbiditeit, als hulpmiddel bij verwijzen	308
5	Therapeutische mogelijkheden	310
6	Rol van de huisarts	312
	Leesadvies	314
16	Dementie en geheugenstoornissen	317
	<i>Prof. dr. F.R.J. Verhey, prof. dr. H.F.J.M. Crebolder</i>	
1	Inleiding	317
2	Definities	319
3	Dementie als syndroom	320

4	Oorzaken van het dementiesyndroom	322
5	Diagnostiek	325
6	Epidemiologie	329
7	Behandeling	330
8	Verwijzing	332
	Leesadvies	333
	Bijlage 1 Gestandaardiseerde MMSE	335

17 Stressgerelateerde klachten: spanningsklachten, overspanning en burn-out 339

Dr. B. Terluin

1	Inleiding	339
2	Epidemiologie	340
3	Spanningsklachten	341
4	Overspanning	345
5	Voorlichting en preventie	353
	Leesadvies	354

18 Somatoforme stoornissen en somatisch onvoldoende verklaarde lichamelijke klachten 355

Mw. dr. I.A. Arnold

1	Definitie	355
2	Epidemiologie	356
3	Klachten	358
4	Diagnostiek	358
5	Behandeling/therapie	360
6	Verwijzing	361
7	Complicaties	362
8	Beloop en chroniciteit	363
9	Voorlichting en preventie	363
	Leesadvies	363

19 Het gezin als eenheid van behandeling 365

Mw. drs. A. Heffels

1	Inleiding	365
2	Denken in systemen	366
3	Kijken naar systemen	367
4	De invloed van stress en ziekte op het systeem	371
5	Systemen in de huisartspraktijk	372
	Leesadvies	373

20 Transculturele psychiatrie 375

Prof. dr. J.T.V.M. de Jong

1	Inleiding	375
---	-----------	-----

2	Wat weten wij over immigranten in de eerste lijn?	376
3	Een paar concepten en hun belang voor de eerstelijnswerker	379
4	Tot slot	390
	Leesadvies	391
21	Consultatieve psychiatrie en de huisartspraktijk	393
	<i>Dr. F.J. Huyse</i>	
1	Inleiding	393
2	Ziekenhuispsychiatrie versus GGZ eerstelijnspsychiatrie	394
3	Het momentum van 2007: van magere naar de vette jaren?	395
4	Vormen van consultatief psychiatrische zorg	396
5	Consultatief psychiatrische zorgvormen voor huisartsen	400
6	Van stoornisgeoriënteerde naar complexiteitsgeoriënteerde interventies	403
7	Consequenties voor het zorgproces	410
8	Toekomst	411
	Leesadvies	412
22	Rampen	413
	<i>Dr. C.J. Ijzermans</i>	
1	Wat is een ramp?	413
2	Rampen en gezondheidsproblemen	414
3	Psychische problemen na rampen	416
4	Lichamelijke problemen na rampen	417
5	Risicogroepen	419
6	Positie huisarts bij rampen	420
	Leesadvies	422
23	Euthanasie en hulp bij zelfdoding	423
	<i>Drs. L.G.J. Huijnen, prof. dr. W.J. Schudel, prof. dr. G.A.M. Widdershoven</i>	
1	Inleiding	423
2	Beoordeling van de handelwijze van de huisarts aan de hand van de wettelijke zorgvuldigheidseisen	428
3	Nabeschouwing	431
4	Algemene overwegingen	433
	Leesadvies	435

24	Postconcussional disorder (PCD) na mild traumatisch hersenletsel (MTBI): overzicht en handreiking voor de praktijk	437
	<i>Drs. J. Wiersma, dr. R.W.H.M. Ponds</i>	
1	Inleiding	437
2	Definitie	438
3	Epidemiologie	439
4	Klachten en beloop	440
5	Terugblik op de casus	447
6	Tot slot	447
	Leesadvies	447
	Register	449